

nätverksprojektet ”Sinnenas vägar”; ett tvärvetenskapligt projekt som avsatt ett antal konferenser och kurser där den gemensamma nämnaren varit sinnenas historia och mediering.

Symposiet inleddes av Birgit Rausing, som i den aktuella boken bidrar med en klargörande introduktion till Rilkes svenska kontakter, inte minst med avseende på Rilkes intresse för måleriet. Birgit Rausing och Jonas Ellerström presenterade från olika vinklar Rilkes brev till Norlind, Clara Rilke samt Tora Vega Holmström, och utdrag ur Norlinds egen dagbok. (Materialet finns återgivet i boken, i kongenial svensk språkdräkt av Lars Nyberg.) Ellerström tolkade Rilkes besök som ett litet spel för dockor – en liknelse som visade sig fruktbar för att för ett ögonblick blåsa liv i det förflytna.

Symposiet erbjöd också vandringar i slottsparken, ett besök i Borgeby kyrka och på Norlindmuseet, och dagen avslutades med ett samtal kring Rilke och de fem sinnena, där bl.a. Elisabeth Mansén och Anders Palm bidrog med iakttagelser från Rilkes diktning, med bäring inte bara på det skånska, utan också på skaldens förhållande till det sinnliga och konkreta.

Visst kom han oss lite närmare, den eteriske och skygge Rilke, inte minst när vi på växelvis tyska och svenska läste de dikter som han skrev på Borgeby eller i anknytning till Borgebyvistelsen. Den kanske mest kända av dem, ”Apelgården”, ingår i Jesper Svenbros översättning i den lilla ljusblå bok som nu är det vi har kvar från en förgången junidag. Det är den dikten som börjar ”Kom hit ut när solen har gått ner./ se hur marken vilar aftongrön...”

Det viktiga, både med symposiet och boken, är kanske ändå inte att dokumentera Rilkes rörelser i den skånska geografien och hans möten med Key och Norlind, utan snarare att med hjälp av många vittnesbörd och analytiska ansatser kunna förstå hur det som tycks abstrakt och helt igenom andligt också har en doft, en kropp, en materialitet. Om allt detta finns det mycket mer att säga.

Lars Gustaf Andersson, Lund

Stig Welinder: *DNA, etnicitet, folk och folkvandringar*. Bricoleur Press, Göteborg 2003. 212 s., ill. ISBN 91-973713-9-4.

ningar och discipliner. Under senare år har det t.ex. handlat om att kartlägga människans genom och att identifiera sjukdomsgener. En för allmänheten mindre känd gren av denna naturvetenskapliga forskning heter genarkeologi. Målet för genarkeologin är att fastslå människans och olika folkgruppers genetiska och geografiska ursprung i världen. Begreppet genarkeologi etablerades så sent som på 1980-talet och internationellt sett är italienaren Luigi Luca Cavalli-Sforza, verksam vid Stanfordinstitutet i USA, och Albert J. Ammerman nyckelpersoner. I Sverige representeras den genarkeologiska forskningen främst av en forskargrupp under Lars Beckman vid Umeå universitet, som bl.a. har utforskat samernas genetiska historia och ursprung.

I *DNA, etnicitet, folk och folkvandringar* kritiserar Stig Welinder, professor i arkeologi och verksam vid Mitthögskolan i Härnösand, den forskningsmodell och historieskrivning som genarkeologin för fram. Boken innehåller, utöver inledning och avslutning, tre huvuddelar: I ”Genernas historia” redogörs för genarkeologins bakgrund i fysisk antropologi och DNA-analyser. I ”Människornas historia” fokuseras genarkeologins benägenhet att identifiera och renodla folkgrupper. Här uppmärksammas bland annat forskningen om samerna. Och i ”Mänsklighetens historia” förs ett resonemang kring en inriktning av den genarkeologiska forskningen som har som mål att avgöra frågan om allas vårt gemensamma ursprung.

Perspektivet i boken är genomgående dekonstruktivistiskt. Genarkeologin har enligt Welinder sin utgångspunkt i en essentialistisk forskningsmodell som bortser från de kulturella och *etnifierande* processer som antropologisk och arkeologisk forskning under årtionden pekat på. Därmed framträder genarkeologin som en strängt positivistisk forskning som försummat en viktig utveckling inom discipliner som rimligen borde vara av högsta intresse för de egna frågeställningarna. I stället råder det inom dagens genarkeologi en rätt naiv tro på att etniska grupper finns i form av naturliga och väl avgränsade helheter i historien, som bara väntar på att bli upptäckta genom analyser av DNA i blodprover från nutida befolkningar och i skelett och skelettdelar från förhistoriska tider.

Markus Idvall, Lund

Genetisk forskning och upptäckten av DNA har gett upphov till många olika vetenskapliga frågeställ-